

Izahaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejmana ali v Gorici na dom pošiljana :

vse leto . . . 15 K

10.

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriskem in Gradišanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“.

Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7
7 Gorici v I. nadst. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7
v I. nadst. na levo v tiskarni.
Naročilno in oglase je plačati
loco Gorica.

Oglašiti in poslati se računijo
po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat
6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12
vin. vsaka vrsta. Večkrat po po-
godbi. Večje črke po prostoru.
Reklame in spisi v uredniškem
delu 30 vin. — Za obliko
in vsebino oglasov odklanjamo
vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabrčček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Po volitvah.

II. Voltve v kraško-ajdovskem okraju.

Razveseljive so bile tudi volitve v kraško-ajdovskem okraju. Vedeli smo, da zmagamo, sicer z ožjo volitvijo. Tako pač kakor pred štirimi leti.

Takoj ko je zablestelo v javnosti ime dr. Gregorina kot kandidata v kraško-ajdovskem volilnem okraju, so bili klerikalci neprijetno dirnjeni, češ, nič ne bo za S. L. S., ti preklicani naprednjaki izvolijo za poslanca dr. Gregorina. Vrgli pa so se z vso silo v boj. Kandidat klerikalcev dr. Henrik Stepančič je oblezel sam ves Kras, povsodi je bil in se je ponujal. Duhovniki so delali na vse kriplje, kjer in kar so mogli. Po cerkvah je gnetlo, sveta vera je bila v tem okraju bolj v nevarnosti kakor v drugih, ali vse ni pomagalo nič. Pomagalo tudi ni sodelovanje samega dr. Tume. On je letal po Krasu v glavnem radi tega, da bi kolikor mogoče škodoval naprednjakom ter koristil klerikalcem. Njemu je bilo malo mar za imponanten nastop socialistnih demokratov na Krasu, ti so mu bili le sredstvo za boj proti napredni stranki. Kako bi bil srečen on, če bi ne bil izvoljen dr. Gregorin! Večje veselje bi bil imel nego klerikalci sami, ki bi bili poslani na Dunaj dr. Stepančiča, da bi tam mirno sedel in na klopi držal roke v Šusteršičevem klubu. V Gorici ni za nobeno rabo. O Berbuču je dr. Gregorčič že svoj čas podal pravo sodbo, da ne tiče v deželni odbor; Stepančič je pa še slabši. Samo sitnosti stresa po deželnem odboru, za delo odborniško pa ni za nič. Tako sodijo klerikalni prvaki v Gorici. Naj ne misli Stepančič, da samo mi sodimo o njem tako; o ne, ampak tudi klerikalni možje.

Klerikalci so porabili vsa sredstva, da bi zmagali na Krasu — ali Kras je ostal še vedno tista »temna točka«, ki dela »Slovenca« britke preglavke. Surovo je zalajal »Slovenec« na Kras po porazu

kandidata S. L. S. in v svoji razburjenosti je izbruhal nekaj žvepla na oteruh; rekel je seveda »liberalni oteruhi«, ali neke na Komenščini je neprijetno zadelo neke može, pa ne napredne, »Slovenčevo« očitanje oteruhstva in jozen je bil na »Slovenca« tudi Stepančič sam.

Klerikalci so mislili, da smukne Stepančič pri volitvah v državni zbor skozi tako, kakor je smuknil v deželni zbor, pa ni bilo nič. Napredna stranka je vse dobro preračunala in dosegla zmago. Joj, kako je to jedlo naše ljube nasprotnike. Čakali so, da pade zadnji kmečki volilni okraj v naročje S. L. S., široko so že razpeli to naročje, ali ujeli niso nič. Kras so ne gane, Kras ljubuje in ostane daleč proč od Stranke Ljudskih Slepjarjev. Take utise so odnesli klerikalni dohtarji iz Kranjske, ki so hodili »špegat« na Kras.

Posebno živo je bilo v ajdovskem delu tega okraja. Tu so gibal klerikalci, pa kako. Računali so pač tako: da Komenščina bo njihova po ogromni večini, na Sežanščini dobijo malo, torej treba pridobiti okoli Ajdovščine. In pritiskali so in delali; vse kar imajo, kar leze inu gre, vse je delalo za svetega kandidata Stepančiča. Sam se je bil tudi potrudil k Rebku in spustil je v svet govor, o katerem je sodil, da ta mora preobrniti vse volilce na Ajdovskem na njegovo stran. Ko je prišel tisti večer v Gorico, je na ulici velikega svojemu prijatelju pripovedoval, kako je bilo izmenitno, da so bili tam zbrani samo ugledni možje, župani in podžupani. Še ponoči je sanjal Stepančič (če ni res, naj pošlje popravek, Opazka stavca.), da je pridobil ajdovske volilce — toda njegov govor je bil v resnici tako voden, da je ostal brez učinka na Ajdovskem. Spustil je bi po Ajdovskem vsaj vodeni govor, ker je v vodo iz Hublja ne bo nič. . . . toda ves trud je bil zaman. Res žalostno.

Naši volilci v kraško-ajdovskem volilnem okraju so lahko ponosni. Nasproti tolakim nasprotnikom so zmagali ter ohranili mandat — po katerem so tako pohlepno segali klerikalci. Drugodi po kmetih je vse zajela S. L. S., o tem volilnem

okraju pa si je napravila sodbo, da ker sedaj ni padel v klerikalno žrelo, ne pade nikoli. Vsa čast našim kmečkim naprednim volilcem, polna hvala vsem, ki so pomagali! Tako naj bo tudi v bodoče!

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Ajdovščine. — »Novi čas«, glasilo vseli, ki so skromni na duhu, je s kritičnim očesom srednjeveškega inkvizitorja premočil liberalni želodec napredne Ajdovščine za časa državnozbornih volitev. »Ves občinski aparat« mu ne ugaja, ker je deloval »s polno paro« za naprednega kandidata. Kdo je kriv? G. prof. Berbuč in g. Stepančič! Zakaj pa nista izpeljala vipavskega vodovoda iz Hublja in sta le naše Vipavce »farbala«? Tako smo porabili vso vodno moč za »občinski aparat«. In ker je ta aparat delal za poštno stvar, se čuti tanka krščanska vest užaljena.

Kar se podkupovanja tiče, se lahko na nasprotni strani dokaže. En uskok, ki ga je, kakor je že g. župni upravitelj na prižnici namigaval, sv. Duha obsenčil, da se je iz Savla v Pavla izpremenil in ki se ni dal ne z vinom ne z golaži premotiti, ima najbrže na svoji sedaj krščansko-pošteni vesti dva »šnopsa« pijana volilca. Eden teh dveh za krščanski šnops kupljeni mož je bil celo tako krščanskega duha poln, da še voliti ni mogel. Zapomnite si, da preveč škoduje.

G. Gabrččka v Ajdovščini še ni bilo, a ko bodo dopolnilne volitve za trge v deželni zbor, hočemo vse eno voliti g. Gabrččka, če bo le kandidiral.

Zakaj pa se dopisnik tako zavzema za oba uskoka? Zaka bi jih bojkotirali? Vsak kupuje, kjer hoče in kjer je bolj postrežen. Enemu dá lahko g. župni upravitelj delo. Popravljaj bo lahko cerkveno uro v zvonicu, dokler ne bo kazala par stoletji nazaj v srednji vek — to bo imel dela dovolj pa še odpustke dobi za vse, kar je storil šturskemu in ajdovskemu

župniku. Moli in delaj pokoro — pa »ure pihaj!« Kako je prišel drugi v župniščo, menda še sam ne ve. Kaj poreče g. dr. Tuma? Saj je bil menda on, ko ga je spremljal v klerikalen »kloster« k šodu treh pristašev svojih. V njegovo krčmo pa ne hodijo le Eseles, ampak tudi »liberalni kričači«. A ker mu niso hoteli biti nekateri s kričanjem nadležni, so se mogoče odtegnili. Drugim gg. trgovcem se ne more ničesar očitati, še manj pa gg. c. kr. uradnikom, ki so izven službe lahko tega ali onega mišljenja; — to g. dopisnik »Nov. časa« že dovoli; če se pokaže z imenom, ga poprosimo za dovoljenje, ali pa gremo k župnemu upravitelju, ko bo imel čas. Ker mi nočemo, da bi ta zamujal šolski poduk, kakor ga je dan volitve. V Šturije je rekel, da gre, pa se je tiščal blizu volilnega lokala.

Bolje bi bilo, da bi se boljše pripravil za volilno pridigo pred volitvijo in po volitvi. Tisto definicijo o liberalizmu, ki ste jo rabili na prižnici in ki ste jo zaključili z besedami, da so liberalni možje volili le nekaj duh (— je li to mogoče zlobni duh? —) a ne moža, to definicijo ste slabo povzeli odkoder ste jo že vzeli. Klerikalizem nima tako sveto-čistih načel, kakor ste vi pravili na prižnici, o tem bi Vi lahko sami pričali pred par leti in tudi Vaše besede so to kazale s tisto prikrito psovko na liberalno inteligenco. Ne vbijajte drugim v glavo, kar sami prav ne verujete; saj niso Ajdovci zabiti s plankami. No, pobožen nikakor ni bil zaključek Vaše pridige. To je bilo nekako motenje pobožnih čustev, ki se res motijo s tako politično pridigo. Za to ni prižnica. Zakaj nimate svojega družtvenega lokala kar v cerkvi? Imeli bi bližje, pa stanarina bi bila ceneja. Vidite, ta Vaša pridiga je nekatere pobožne žene v dno duše bolela, a Vas taki »udarci odkritega sovražnika« ne bolijo; saj mislim, da ste se tako nekako pismeno odzvali na poštena voščila za Vas god, med tem ko ste na predvečer v župnišču hvaležno sprejeli »zgulbene ovčke«, znanega uskoka voščilo s prav odprtim srcem dušnega pastirja. Se razumemo?

VELIKA VAS.

Roman. — Francoski spisal: Edgar Monteil.

I slovenil: F. K.

(Dalje.)

Če so spravile žene svoje može tako daleč, šle so potem še dalje in jih napodile v spovednico.

»Ali slišiš, kaj pravi župnik? Slabo se bo godilo onim, ki ne izpolnujejo svojih verskih dolžnosti. In v časopisih, katere nam dajejo, stoji, da bodo republikanci zaprti. Poidi k spovedi, mož, glej, kaj pa je na tem? Rečeš kar se ti zljubi, greš pa potem lahko k obhajilu in pastili nas bodo v miru.«

Žene tudi niso več pustile, da bi brali njih može republikanske časopise. Ko so prišle domu iz spovednice, so rekle: »Gospod župnik je rekel, da onim, kateri bodo brali, ali imeli v hiši slabe časopise, ne da odveze. Sicer pa je res, kakor je rekel on: zakaj izdajaš denar za drug časopis, ko ti prinese župnik vsak dan »Nouveliste«, župan pa »Pais« zastoni?«

»To pa ni moj časopis, ko sem republikanec.«

»Ne govori tega, kaj pa imaš od tega, če si republikanec?«

»Kaj se ima od tega?! Prost sem!«

»Prost! Lepa beseda. Prost, to se pravi, ti lahko sneš kos kruha, če ga imaš.«

»Da«, odvrne kmet, »prost sem in lahko snem svoj zasluženi kruh v miru. Moji stari stariši so spoznali, kaj se pravi neprost. Pred revolucijo so vzeli kmetom kar

kruh iz peč, žene in otroci so bili pa tepeni, če so skrili pest žita.«

»Ali sedaj ni več tako.«

»Gotovo ne, ali če se izpolni duhovnom njih volja, bo pa zopet ravno tako. Ne, o kralju nočen nič slišati. Bil sem tebi na ljubo v cerkvi, ali to je tudi dovolj, pusti me v miru, ali se ti bo pa slabo godilo.«

Le malo ženam se je posrečilo, da so spravile svoje može k spovedi in obhajilu, in da so zmetali preje republikanske časopise na ogenj, toda nekaj jih je bilo vendar in župnik jih je odlikoval s tem, da je prebral njih imena s prižnice.

To jih je pa zopet ujezilo in bil je malokdo, ki bi si ne mislil: Le počakaj nekoliko, na dan volitve, ko ne bo videl nihče moje glasovnice . . .

Oblasti so pomagale duhovščini in boju zoper republikanske časopise: prepovedali so prodajalcem, jih prodajati, zagrozili so jim celo, da jim vzemó pravico prodajalce, če jih dobe pri tem.

Ko je izvedel Galtier o tem, poklical je prodajalca časopisov v Royboni, z imenom Roulot k sebi in mu rekel: »Prepoveduje se vam prodaja republikanskih časopisov?«

»Da, gospod Albert.«

»Dobro, vi jih ne bodete več prodajali, vzamem vas v svojo službo za republikansko propagando, delili bode naše časopise brezplačno.«

»Toda, gospod Albert, ali bodo republikanski časopisi tudi prišli?«

»Gotovo, dobivali jih bomo po pošti.«

»Vprašam le, ker sem slišal, da je poklical mirovni sodnik poštnega upravitelja k sebi in ga vprašal — na

višje poveže — če je pripravljen pridržati časopise, od katerih dobi zapisnik?«

»Ali je mogoče!«

»Da, gospod Albert, poštni upravitelj pa je odgovoril, da nima pravice pridržati poštnih pošiljatev, ne pisem ne časopisov, da ima nalog paziti, da se kaj ne izgubi in da se ne more spustiti nikdar v kaj takega. Nato odgovori mirovni sodnik, da se je samo prepričal, če je pošta zanesljiva. Ko sem to slišal, sem si takoj mislil, da bodó skušali prepričati, da pride kak republikanski časopis v Roybono.«

»Hvala vam, Roulot«, pravi Albert, »kakor že bo, za sedaj ostanete v moji službi.«

Albert Galtier gre takoj k Allardu in mu pove, kaj je izvedel.

»Ti si dobro znan z poštnim upraviteljem«, mu pravi, vprašaj ga, če je v resnici tako.«

Allard hiti takoj, da poižve zaželjeno; ko se je vrnil, je poročal Galtieru: »Stvar ni samo popolnoma res; poštni upravitelj je celo pripravljen, da bo odstavljen.«

»Odstavljen?«

»Da, v Cremieniu je bil slučaj enak, ni je pravil, prišel je kar nov upravitelj, stari pa je bil odslovljen, ne da bi bil prestavljen kam drugam.«

»Torej tudi to, sedaj pa je čas, da pričnemo tudi mi resno. Moram iti takoj v Grenobl.«

»Da, to bi bilo dobro, ali počakaj še nekoliko dni.«

»Da bom videl procesijo romarjev?«

»Da, to sem memil.«

»Ali veš, da je hotel Monestrel Lucijo vzeti s seboj?«

»O...!«

(Dalje prihi.)

Tako ste Vi delali »z žrtvo dela in časa.« Kakor pravite sami, za klerikalno agitacijo, mesto da bi učili krščanski nauk v šoli, mesto da bi se bolj vestno, bolj krščansko pripravili za pridigo. Le tako naprej, krščanski moške, delo kliče, kakor petelin na ajdovskem zvoniku, žito gre v klas in delavec v vrtni Gospodovem bo žel vihar.

Iz komenskega okraja.

Iz Temnice. — (Odgovor »Pr. L.« od dne 28. 6. št. 26.) Tudi našemu naprednemu društvu je od strani par zagriženih klerikalnih voditeljev napovedan boj.

Dne 5. 6. se je tu vršila veselica, ki se je vsestransko dobro obnesla; to mora vsakdo priznati. — Ob svojem peš-izletu so nas posetili tudi komenski in škrbinski »Sokolci«, ki so nam bili dobrodošli. Poglejte, kaj pa pravi k temu (še-le sedaj!) podli klerikalni dopisnik! — Da izpustim njih bedaste »kikljaje«, »Prišli sta — pravi — tudi sokolski društvi iz Komna in iz Škrbine, in liberalci so mislili, da jim bodo »Sokolci« iz žepov krone sipali. Ali prebrisan »Sokolci« (hvala, da priznate prebrisanost »Sokolov«) se niso v tem pragnili. Po odhodu »Sokolov« so udje lib. društva škripali z zobmi, češ, škoda, da so »Sokolci« v vas prišli, ker so jim mnogo škodili.

Kakšen namen ima s tem dopisnik, je jasno: želi si prepričati v razdor med naprednimi društvi. Z imenom na dan! Mi ne poznamo kulis kot vi, strahopetci! Vemo tudi, da se prav radi ravname po geslu: »Rečem ti, da mi ne porečeš!« — Do sedaj je bil v vasi mir, kakor hitro se je v vasi vgnezdil »orel«, je narobe. Ne zabite, kdo je pričel boj in zapomnite si: Le kričajte, a b'o odmevalo; kdor se je veter, žanje vihar. Društveniki.

Naročajte, ponudite, ... zahtevajte in pijte samo . . . . .

Tolstovršsko slatino,

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislina. Od vsakega zaboja plača podjetje v narodne namene 20 vin., kamor naročnik določi. — Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Po porotni razpravi proti Markočiču.

Iz Brd.

»Novi čas« je tudi poročal o porotni razpravi, vršeči se proti Antonu Markočiču radi uboja v Kozani. Vedeli smo vže naprej, da ta srednjeveški list ne izide nikdar, če ob enem ne izlije malce strupa iz svojega »krščanskega« žrela na nedolžne ljudi.

Precej v začetku poročila, da so »Sokolci« ubili pokojnega Henrika Debenjaka iz Kozane, ter da je ta slednji postal žrtev liberalne podivjanosti. Opetovano smo že pripili, da Sokol ni kriv na tem uboju, kajti Markočič ni bil in ni Sokol, in sploh ni niti on in ne nobeden od naše strani kriv, da je prišlo do žalostnih dogodkov v Kozani. Prav lahko si pa ta greh pripisejo na svojo vest vsi oni klerikalni petelinčki, kateri so, najbrže nahujskani od kakšne posebno krščanske strani, mirne fante, kateri so prišli v Kozano, želji izzivati in jih tudi dejansko napadati s kamenjem, kakor je pokazala ravno razprava.

Kadar so se vračali domov mirno, kaj je bilo treba jih napadati in psovati s »svinje Sokolske«?! In na vse zadnje bi tudi ne prišlo do tako žalostnega dogodka, da ni nastopal pokojni s polenom, ko vendar ga nihče ni po nič vprašal. Pa nočemo tukaj govoriti o o. . . . . kateri ležijo v grobeh, ker smo bolj krščanski kot razni gospodje nasprotnega tabora. To pa se drzno vseeno vprašati slavno gosposodo okoli »Novega časa«, če vedo, kako so vse priče iz Kozane zanikale, da bi bil pokojni kdaj v pretepu? Ena priča iz Kozane je trdila, da sta se gg. Turek in Šiligoj v Kozani med seboj prepirala, ta dva pa trdita, da to ni res. Čudno se nam

pa tudi zdi, da nobena priča iz Kozane ni govorila obteževalno proti Markočiču, pač pa proti gg. Tunku in Juši ter celo proti g. Šiligoju, ko vendar ta slednji ni bil niti kot priča zaslisan. Da, ena priča iz Kozane se je izrazila celo, da bi morali te gospode zapreti in Markočiča oprostiti.

Razumemo vse to in vemo, da bi nekateri radi te moške moralno uničili!

Vprašam Vas, g. urednik »Novega časa«, zakaj niste bolj obširno popisali izida te porotne razprave, kakor so to storili drugi časniki? Zakaj niste pisali, da so bili fantje napadani po eni strani s kamenjem, po drugi pa s kolom? Zakaj niste pisali, da je bila na koncu vasi, koder so se mislili fantje prvotno vrniti domov, potegnena žica čez cesto? Zakaj niste pisali, da je bilo kakih deset korakov proč od žice skritih ob strani nekaj ljudi? Pišete,

da je bil pokojni od Markočičevih pristašev pobit na tla, ko je razprava dokazala, da je bil s kamnom zadet od kozanske strani. Prav imate, ko pišete, da ni mogoče nič jasne dokazati glede vsega dogodljaja, in ravno radi tega je Markočič obsojen, kajti drugače bi prišli pod obsodbo vsi oni, ki so prepričali, in to so oni pobožni Kozanci, kateri so domov se vračajoče fante izzivali in jih tudi dejansko napadli. Jasno je bilo dokazano, da je Markočič napravil čin v silobranu, kar so tudi porotniki uvideli, s tem vam je dan najboljši dokaz.

H koncu: Ne mislite, da je naš namen s tem koga zagovarjati, pač pa smo hoteli stvar razložiti in pokazati, kako se je vršila ta reč, da pošteni čitatelji lahko presodijo, kdo je pravzaprav kriv nesrečnega dogodka v Kozani.

Porotna razprava

radi poloma laškega denarnega zavoda „Banca popolare Goriziana“.

Včeraj.

Ob 9. dopoldne se je nadaljevala razprava. Predsednik je naznanil, da je bil izvedenec prof. Vierthaler v Vidmu pri »Banki commerciale« sprejet ljubeznivo ter mu je bil dovoljen naproseni upogled, ki naj prinese več luči glede zgub banke »Popolare«.

Državni pravdnik.

Marinaz, državnega pravnika namestnik, se oglašuje k besedi rekoč, da branitelji trdijo, da ne je 500.000 K zgube, ampak ves primanjkljaj je pripisati zgubam z igre. Porotnik Lazzari je rekel, da njega in porotnike malo briga, če je zgub 100.000 K več ali manj. Iz te izjave je razvidno, da je porotnikom vse jedno, če so Colle in drugi odnesli denarja več ali manj. Iz vsega tega sledi, da so si že napravili sodbo o tej obtožbi, dasi še niso bili zaslišani vsi obtoženci.

Nato stavi predlog za odklonitev cele porotne klopi ter za odnešenje razprave na drugo zasedanje.

Branitelji.

Prvi se oglašuje dr. Pangrazi, branitelj Collejev. Se čudi, da je stavil drž. pravdnik tak predlog ter pravi, da je to prvi tak predlog, odkar obstoji porota. Drž. pravdnik je stavil tak predlog, ker se boji da bi bili obtoženci oproščeni. Branitelj Pincherle je rekel, da je čuden predlog, na kar je odgovoril Marinaz: da že razjasni, kakšnih manipulacij so se poslužili branitelji. Pangrazi brani Lazzarija, češ, da je njegova izjava le pojav nevolje, ker po dveh letih preiskave se ni dognalo številk. Omenja, da državno pravdninstvo hoče odnesti razpravo, ker želi spraviti v njo še Naglosa, ki je bil pred par dnevi aretiran in je aretacija v zvezi s tem procesom. Pangrazi je proti preložitvi procesa. Pridruži se Pangraziju Flego in Pincherle, Puecher je govoril o škandalu.

Državni pravdnik govori zopet za preložitve, rekoč da so tudi obtoženci: Luzzatto, Lenassi in Conforti prosili, da bi se vršila porotna razprava kje drugje in ne v Gorici. Luzzatto je še pred tremi dnevi prosil drugo delegacijo. Vzdržuje svoj predlog, pripominjajoč, da hoče poizvedeti tudi, koliko je šlo v žepa Collejev in Luzzatov. Upa, da se njegov predlog sprejme.

Puecher: To je obstrukcija!

Flego in Pincherle omenjata, da so se branitelji bali mešane porotne klopi, zato so prosili, naj bi se vršil proces kje drugje pred nemešano poroto.

Marinaz in Pincherle se prerekata. Marinaz trdi, da ga je radi neke opazke (da je namreč M. v sorodstvu z neko akcionarko banke) Pincherle prosil, naj ne zameri, Pincherle pa pravi, da to ni res.

Zavrtni predlog drž. pravdninstva.

Sodni dvor se posvetaje. Ko zopet vstopi, naznani, da je odklonil predlog državnega pravdninstva za preložitve razprave. Lazzarijevo izjavo tolnači tako,

da je mislil, da so izvestni zneski zginili po skrivnih potih.

Nov predlog.

Marinaz zahteva, naj se zasliši Lazzari kot priča gledé na njegovo izjavo, da je bil tudi on pozvan v upravni svet pa ni hotel sprejeti takega mesta.

Pangrazi se protivi, Flego pravi, da dela Marinaz obstrukcijo, Pangrazi, da hoče M. izključiti na tak način Lazzarija, Pincherle zahteva odklonitev predloga.

Marinaz: Če se je Lazzariju ponudilo mesto upravnega svetnika v februariju ali marcu 1907., je bil tu namen: škodovati mu. Tega vsega pa ne moremo vedeti, če ni Lazzari zaslišan kot priča.

Sodni dvor odkloni predlog.

Zopet nov predlog.

Marinaz: Lazzari je rekel nasproti Bombiču, da se nahaja na težkem stališču v tem procesu, tudi do njega se je obrnil dvakrat, da bi bil izvzet iz porotnikov radi prijateljskih odnošajev z Lenassijem.

Predlaga, naj se Lazzarija odstrani iz porotne klopi.

Lazzari pravi, da je rekel le, da mu je neljubo, da je porotnik v tem procesu, ali ima vest in more glasovati po vesti in dolžnosti. Govorijo Pangrazi, Flego in Pincherle proti predlogu.

Sodni dvor odkloni predlog.

Še en predlog.

Marinaz stavi nov predlog. Banca commerciale v Trstu je eksekvirala upravni svet; eksekucije pri Lenassiju in Luzzatto so ostale brezuspešne; izjavila sta, da nimata nič in da je Luzzatto odstopil svoje kredite svojemu pisarnovodji. Znano je, da je imel Luzzatto premoženja 240.000 K, Lenassi pa 400.000. —

Obtožba proti Naglosu se uveljavi sedaj, ko je prijet, prej se ni vedelo, kje je. Obtožba se torej mora razširiti tudi na Naglosa. Colle je trdil, da tudi 400.000 K poleg 500.000 se mora beležiti za zgube igrice. Izvedenci še niso mogli tega dognati.

Zato predlaga, naj se razprava predloži.

Branitelji ugovarjajo. Marinaz omenja, da treba še mnogo reči pojasniti. Hiša Luzzattova je sekvestrirana za 80.000 K od »Banke commerciale« v Trstu, neki sorodnik Luzzattov se je intabuliral za 33.000 K, tako da hiša nima za Luzzatta nobene vrednosti. — Potem morejo biti Naglosove izpovedi jako važne za obtožence. —

Izvedenec Vierthaler je tu omenil, da so registrirane banke monstrozno ter da so vse številke ponarejene.

Sodni dvor odkloni predlog.

Nato izjavi Marinaz, da ostane pasiven nasproti razpravi ter da bo dal samo take izjave, katere zahteva zakon. — — —

Danes

je zaslišan Lenassi. Marinaz molči.

Vabilo na zborovanje

vseh slovenskih učiteljskih abiturjentov in abiturjentk,

ki se vrši dne 17. julija 1911. ob 9. uri dopold. v »Mestnem domu« v Ljubljani.

Podpisani odbor vabi tem potom cenjeno učiteljstvo, posebno pa učiteljski naraščaj, na zgoraj imenovano zborovanje, ki bo za nas načelne važnosti in na katerem se bodo razmotrivala za nas najpomembnejša in najaktualnejša stanovska vprašanja.

Istim potom vabimo na zborovanje tudi prijatelje učiteljskega stanu, ki se interesujejo na bodočem razvoju tega stanu v narodu.

Najvljudneje naznanjamo, da posebnih vabil ne bomo razpošiljali in so tem potom vabljene tudi zastopniki posameznih korporacij.

Na večer se priredi vrtni koncert.

Podrobni dnevni red objavimo pravočasno v stanovskem glasilu kakor tudi v drugih slovenskih listih.

V Ljubljani, dne 9. julija 1911.

Pripravljatelj odbor.

Domače vesti.

Goriški učiteljski naraščaj! Dne 16. t. m. odidemo iz Gorice na abiturjentški sestanek v Ljubljano skupno ob 11 predpoldne. Pridite vsi!

»Dijaška kuhinja« v Gorici vabi vse prijatelje in dobrotnike revne slovenske mladine na svoj občni zbor, ki se vrši v četrtek dne 13. julija 1911 zvečer ob pol devetih v hotelu pri »zlatem jelenu«. Članarina znaša na leto samo 3 K. Člane sprejema pred občnim zborom prof. Jakob Zupančič v Gorici.

Maturu na tukajšnjem moškem učiteljsku so napravili do danes opoldne nadalje: Kofol Ciril (Čepovan), Klanjšček Mirko (Števerjan), Komjanc Jože (Pevina), Kržišnik Ivan (Škofija Loka), Lušin Alojz (Sodražica), Mayer Julij (Ajdovščina), Marcola Andrej (Podbela), Mungerli Anton (Gorica), Novak Jaka (Velike Lipljene), Paljč Leopold (Velike Žablje), Pečenko Danilo (Gorica), Sarđoč Adam (Prosek), Sivec F. (Krn).

Letos se je oglasila kot hospitantinja v prvi razred slovenske gimnazije v Gorici tudi hčerka gosp. nadučitelja Merljaka iz Batuj. Izpit je prestala dobro. V nemškem in laškem oddelku bo precej deklic, zakaj bi jih ne bilo tudi v slovenskem!

Slovenci, pokazimo, da smo tudi mi tukaj in da imamo tudi mi izobraženo žensko! Kdor hoče poslati svojo hčerko v gimnazijo, mora takoj vložiti prošnjo na ministerstvo za bogočastje in uk potom gimnazijskega ravnateljstva za tozadevno dovoljenje.

Kolekovati je take prošnje s kolekom za eno krono. Novi izpiti se bodo vršili septembra.

Julijska imenovanja pri južni železnici. — Za višjega revidenta je imenovan Jožef Jirčik v Trbovljah, za revidenta Basilijs de Baseggio v Trstu, za asistente so imenovani postajni odpravnik: Franc Rebec v Ljubljani, Pirc Anton v Verdu, Pitschmann Aleks. v St. Petru na Krasu, postajenačelnik Josip Cian v Jurdanih in Rudolf Smersu, (katera ostaneta kot postajenačelnika na svojih mestih), Ernest Vittori v Ronkih, Franc Visenjak v Trstu, Artur Brivec v Margreid-Kurtatsch; za postajne mojstre so imenovani Stadler Franc v Ljubljani, Bogomir Peršič v Grljanu, Obračunčič Ivan v Litiji; za skladiščne mojstre Verderber Maks v Trzihu, Kragelj Ivan in Kovačič Rihard v Trstu, Vernik Rudolf v Divači.

Zemljevid »Matice Slovenske«. —

Vsem naročnikom tega zemljevida naznanjamo, da je bil zemljevid v rokopisu že izdelan pred poldrugim letom, da pa še ni izšel vsled tiskarsko-tehniških ovir.

Občinske volitve v Gorici. — Včeraj je volil tretji razred. Izvoljeni so Jurij Bombig z glasovi 438, dr. Viktor Pavia s 431, Štefan Devetak s 429 in Karol Rubbia s 422. Mazzinianci so dobili glasov: M. Bonomi 30, D. Culot 27, L. Nodus 26, K. Pelicon 23.

Herr Wieser na državnem kolodvoru v Gorici je ustanovil konsum za vse železničarje, seveda nemško pobarvan kon-

sum. Doletelo pa ga je nekaj njemu povsem neverjetnega, namreč Herr Wieser je hotel priti v odbor konsuma pa ni bil izvoljen. Železnikiarji že morajo vedeti, zakaj ga niso postavili v odbor. Najbrže bi se jim ne bilo dobro godilo njemu pa ne slabo. Nemški železnikar je postavil v tem slučaju svoj želoce pred nemštvo in najbrže je imel prav. Slovaški železnikarji s tako ustanovitvijo niso bili zadovoljni, zato so sklenili v nedeljo na shodu v Gorici, da si ustanovijo svoj konsum.

Civilen pogreb v Ajdovščini. — V nedeljo so pokopali v Ajdovščini 21 letnega tehnika Bruna Bianchija. Ajdovski župnik mu je odrekal cenkven pogreb, ker Bianchi baše ni hotel duhovnika k svoji postelji. Vršil se je torej civilen pogreb, ki je bil naravnost imponanten; udeležilo se ga je jako mnogo občinstva. Pred sprevedom so nesli gol križ z lovorjevimi vencem, na grobu je govoril pokojnemu mladeniču v slovo visokošolec Ivo Lulik, ki je zmolil za ranjkega glasno tudi očenaš. Občinstvo je na sploh obsojalo ukrep ajdovskega župnika in najbrže temu ni bilo lahko pri srcu, ko je videl tako velik civilen pogreb! ... Bruno pa bo počival v miru tudi brez Novakovih žegnov.

Rdeča tarbarija. — »Zarja« poroča, da je zidarstva stavka v Gorici končana ker so delodajalci ugodili delavskim zahtevam. — To ni res. Samo deloma so ugodili delodajalci zahtevam zidarjev, dovolili so jim 8% povišek, vse druge zahtevane delavcev so odbite. Delavci-zidarji so zahtevali poleg poviška plače neobhodno zmanjšanje urnika. Tega pa niso dosegli. Sploh je bila vsa stavka slabo organizirana in ni mogla končati s politnim uspehom zidarjev. Eni so hoteli delati dalje pod starimi pogoji, drugi so delali, tretji odšli iz Gorice. — Ob takih prilikah se pokaže v Gorici in sploh na Goriškem slabost socialno-demokratske stranke. Visoke rdeče gospode ni poleg in ne zna nič pomagati — in sploh tudi noče. Do »dragih sodrugov« se obračajo le, kadar treba sejati med nje strankarsko sovraštvo, ki more delavcu le škodovati — označujevalce takega sovraštva seveda ne zadene nobena škoda!

Odličnjaki v gimnaziji ljubljanskega škola. — Ljubljanski škola ima v št. Vidu pri Ljubljani svojo gimnazijo. Obiskovalo jo je v minolem šolskem letu 190 učencev. Izmed teh so napravili odlični škofovi profesorji kar 134 odličnjakov. Kje je še kaka taka srednja šola v Avstriji? Če bi postavili te dečke pred druge profesorje, bi se število odličnjakov brez dvoma čudovito skrčilo. Ali na škofovi gimnaziji mora biti toliko odličnjakov, da to vabi v zavod učence, katerih si želi škola veliko, pa mu jih je doslej vse premalo.

Nesreča s puško. — Pred kratkim je v Lokovcu gostilničar Jos. Winkler postavil, prišedši domu, puško za vrata pri kuhinji. Potem je stregel gostom ter najbrže pozabil na puško. Sletni sinček je drugi dan našel puško ter se približal z njo 13 letni Veroniki Humarjevi, ki je delala v hiši. Otrok ni vedel, kaj dela, puška se je sprožila ter zadela deklico, ki je na to po 24 urah umrla. Komisija je konstatirala, da so jo zadelo iz puške tri kroglice.

Redarji s čeladami. — V »Ed.« smo čitali pritožbe glede c. kr. redarjev, ki morajo v poletni vročini vršiti svojo službo s težko čelado na glavi. Tudi v Gorici jih vidimo v vročini na soncu s težko čelado v službi. Malo bolj človeško že lahko postopajo z redarji, ker nositi težko čelado v poletni vročini je pač nekaj neznošnega. V kapi naj vršijo svojo službo redarji in ne v težki čeladi.

Snežnik. — Ker so obiskovalci Snežnika in snežniškega ozemlja na neprimern način trgali in ruvali planinsko floro, osobito planinke, je gozdarski in upravni urad kneza Schönburg-Waldenburg prepovedal obisk gore Snežnik, odnosno dovolil obisk tega ozemlja samo v spremstvu enega ali več graščinskih gozdniških čuvarjev, ali ako se vzame za to dovolilni list. Ker je osrednji odbor »Slovenskega Planinskega Društva« uvidel, da se s tem skoro onemogoča obisk tega znamenitega vrha in ker je bil prepričan, da člani S. P. D. na planinah tako neprimerno ne nastopajo, se je z utemeljeno vlogo obrnil do navedenega urada s prošnjo, da ublaži pogoje za obisk Snežnika za člane našega društva in je predlagal primerne pogoje.

Omenjeni urad je prošnjo upošteval in dovolil članom S. P. D. obisk Snežnika pod naslednjimi pogoji: 1. Člani S. P. D. se morajo ob obisku Snežnika izkazati z društveno legitimacijo za dotično leto in morajo društveni znak vidno nositi. 2. Pohod Snežnika je dovoljen le po napravljениh odnosno markiranih stezah. (Markacije bodo v prihodnje napravljene z oranžno barvo.) 3. Po lovskih potih in stezah je prepovedano hoditi. 4. Trganje in ruvanje planink je sploh prepovedano. 5. Vse druge planinske cvetice se sme le v prav majhnem številu trgati. 6. Graščinski uslužbeni si upravičeni obiskovalce nadzorovati in vsakega »vandala« iztirati in ovaditi v kaznivanje. 7. Tacega člana je primorano društvo izključiti. — Osrednji odbor S. P. D. opozarja svoje člane, da naj se navedenih predpisov strogo drže, da se ne ne odtegne članom S. P. D. ugodnost svobodnega pohoda na Snežnik. Naj pa slovenski planinci tudi drugod ne pozabljajo, da je flora znamenit kras naših planin, ki ga more le brezsrčen človek uničevati.

S. P. D.

Samomor finančnega stražnika. — Ustrelil se je v Strassoldu v Furlaniji c. k. finančni stražnik Dragotin Šlavs. Bil je v ponočni službi. Prišedši ob 3 $\frac{1}{2}$ zjutraj do pokopališča, si je nastavil puško na srce, sprožil in ostal na licu mesta mrtev. Pravega vzroka za samomor se ne ve.

Tri lepe razglednice Savinskih planin je založila zopet tvrdka Goričar in Leskovšek v Celju. Cela zbirka doslej pri tej tvrdki izšlih planinskih dopisnic je 16. — Omenjene tri razglednice nam predstavljajo Mrzlo Goro, Turski Žleb in Logarsko dolino. Vse tri razglednice so jako lepo delo. Cena 10 v komad, preprodajalcem primeren popust.

Vojaška godba bo svirala jutri pop. od 6 $\frac{1}{2}$ do 7 $\frac{1}{2}$ v mestnem vrtu. Vspored: 1). Wagner: Zbor in pesem na večernico iz opere »Tannhäuser«; 2). Zeller: »Kommetni valček« iz operete »Kellermeister«; 3). Verdi: Fantazija iz opere »Il Trovatore«; 4). Moret: »Serenada ob luninem svitu«; 5). Fall: Velik potpourri iz operete »Ločena žena«.

»Smola« dveh dezertirjev. — Pred 10 dnevi sta dezertirala od mornarice v Pulju dva mornarja Ivan Weiss in K. Bepales. Popihala sta jo v Italijo. V Vidmu sta bila do 9. t. m. Ta dan pa sta se hotela pečati v Como, pripeljala sta se pa v svoje začudenje v Krmin, kjer ju je prijela policija. Imela sta na sebi še nekaj mornarske obleke. To se pravi »smolo imeti.«

Stare cigarete »drama« in »virginia« se prodajajo, kakor se oficijozno poroča, še po stari ceni, t. j. po 1 vin., dokler jih je kaj. Nova cena po 2 vin. obvelja za dve vrsti cigaret še le tedaj, ko pridejo nove v promet. Nove drame bodo večje in bodo imele moder, cigarete virginija pa rdeč matisk. Do razprodaje starih cigaret te vrste bo trajalo nemara še dva meseca.

V nedeljo, dne 16. t. m. se vrši v Ozeljanu v krčmi g. Blaža Spacapan javni ples. Začetek ob 8. uri pop.

Sokolski vestnik.

Prvačina je bila v nedeljo slavnostno odeta. Obilo občinstva je prihitelo od vseh strani dežele prisostvovati otvoritvi Sokolskega Doma. Slavnost se je vršila dopoldne in popoldne. Otvoritev je bila dopoldne, popoldne je bila telovadba. Slavnost je vspela dobro v vsakem oziru. Vsa čast Prvačini, ki je postavila prvi Sokolski Dom v naši deželi!

Zveza narodnih društev.

Bralno in pevsko društvo »Št. Andrež« v Št. Andrežu priredi dne 6. avgusta t. l. veselico z zanimivim vspešnim. Toliko v prednaznanilo.

Goriška Kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Gorica« naproša vsa bratska društva kakor tudi dirkače, da izvole takoj prijavnice doposlati.

Kolesarsko društvo »Gorica« naznanja bratskim društvom, katera se vdeležijo tekmovanja, da izvole biti ob 6. uri na veseličnem prostoru, kjer bode posebna juriša v to odločila. — Glede kolesarske oprave je poljubna.

Kolesarsko društvo »Danica« priredi prihodnjo nedeljo izlet po Krasu. Odhod s kolemi zjutraj ob 6.30 uri iz društvenih prostorov. Z vlakom pa ob 8.20 z državno železnico do Štanjela potem supaj s kolemi do Komna, Gorjanskega, Nabrežine in nazaj. Naproša se gg. člane polne udeležbe.

Oni, pa-ki-se-ne-udeležbe-izleta, naj gredo v Tolmin h kolesarski veselici.

Odbor. **Kolesarsko društvo »Danica«** se zahvaljuje vsem gospicam in gospodom iz Podgore, kateri so pri naši veselici 2. t. m. brezplačno sodelovali pri igri »Dva Pavla«. Posebno pa g. Slamiču, ki je vse to preskrbel. Zahvaljujemo se tudi vsem gg. dirkačem, sláv. občinstvu in cenj. društvom za udeležbo.

Odbor. **Kolesarsko društvo »Sloga«** v Idriji se udeleži korporativno nedeljske dirke in veselice v Tolminu. Odbor.

Odbor. **Kolesarsko društvo »Idrijska dolina«** na Slapu se udeleži korporativno dirke in veselice bratskega društva »Gorica« v nedeljo dne 16. julija t. l. — Zdravo.

Politični pregled.

Ministerski predsednik baron Gautsch je poslal vsem onim strankam, ki so se že konstituirale, vabila h konferenci, na kateri se bo razpravljalo o novem delovnem programu. Baron Gautsch želi, da bi se že v poletnem zasedanju zbornice rešila proračun in državno posojilo. Vlada sama pa bi zelo rada spravila pod streho tudi bančno predlogo in odkazanje brambne predloge brambnemu odseku. Če bodo stranke na to pristale, tedaj bo trajalo poletno zasedanje najmanj do 15. avgusta.

Hrvatsko-slovenski klub ustanavlja Šusteršič, in sicer na »krščanski in trialiistični podlagi«. Za soboto so sklicani poslanci S. L. S. in pa — pravaši iz Dalmacije, da se združijo v hrvatsko-slovenski klub, ki bo štel 24 članov.

Protí brambni reformi. — V Budimpešti nameravajo napraviti socialisti povodom debate v poslanski zbornici o obrambni reformi demonstrativen obhod po mestu, in sicer dné 12. t. m.

Vojni minister. — »Die Zeit« trdi po vesteh iz vojaških krogov: »Govorice o demisiji Schönaicha, ki se nenavadno marljivo dementirajo, niso brez temelja. Ne more se dvomiti, da je stališče vojne ministra omajano in da Schönaich že v jeseni odstopi. List namigava, da nima Schönaich več prestolonaslednikovega zupanja. V vojaških krogih so neugodno zadeti, ker ni niti Schönaich niti Georgi odgovoril na napade, katerim je bila vojaščina izpostavljena zaradi krvavih dogodkov v Drohobyczu. Za nasledstvo prilajajo v poštev generali Krobotin, Aufferberg in Schemua.

Socialisti v parlamentu. — Socialno-demokratski poslanci v državnem zboru bodo imeli skupno parlamentarno komisijo. V načelnih in gospodarskih vprašanjih bode enoten nastop obvezen za vse. Poljaki, Rusini in Italijani ustanove skupen klub, kateremu bi pristopil tudi češki poslanec Cingr. — Enotnosti iz prejšnjega parlamenta ni več.

Nemško nacionalna zveza. — Nemško nacionalna zveza je imela 7. t. m. svoje zborovanje. Sylvester je imel programatični govor. Na Grossov predlog je bilo soglasno sklenjeno, da ima zveza zahtevati v parlamentu predsedništvo zase in kandidirati na to mesto Sylvestra.

Alpski in nemški poslanci s Češkega so se konstituirali v posebnih klubih. Alpske Nemce vodi začasno Dobernig, oni s Češkega so si volili Pacherja za predsednika ter Schreinerja in Urbana za podpredsednika.

Socialna demokracija proti vojni. — Mednarodni socialistični bureau v Bruslju je sklical skupščino vseh socialističnih strank, da zavzame stališče proti eventuelni vojni, ki bi utegnila nastati vsled maročanskih zapletkov.

Razne vesti.

Slovaški časnarski kongres v Belgradu. — Belgrad 10. julija. Danes je bil odprt kongres slovaških časnarkarjev. Kongres je bil odprt v dvorani skupštine v prisotnosti ministrov, belgrajskega župana, zastopnikov akademije in drugih

kulturnih inštitucij. Za predsednika shoda je izvoljen Branislav Nušić, pisatelj in izdajatelj »Tribune«, od Slovencev je bil v predsedstvo izvoljen Andrej Gabršček, kot podpredsednik, za tajnika je bil izvoljen Milan Plut, lastnik »Jutra«. Razstavo slovaških časnarkarjev je otvoril prestolonaslednik ob navzočnosti zastopnikov časnarstva in raznih kulturnih zavodov. Udeležba na kongresu je izredno velika. Cel Belgrad je v zastavi. Slovencev je samo šest. Povesod se čuti, da smatrajo Srbi časnarski kongres v Belgradu za važen dogodek in mu posvečajo največjo pozornost.

Danes popoldne so se zbrali slovaški časnarkarji v prestolni cerkvi in so položili srbrn venec na grob Dositeja Obradoviča, katerega stoletnica se letos obhaja. V imenu Čehov je govoril Hejret, ki je povdarjal, da je bil Obradovič prvi glasnik jugoslovanstva in prvi, ki je hotel približati svojo domovino Srbijo evropskemu kulturnemu svetu. Pred sto leti je hotel Obradovič zasnovati v Belgradu srbsko tiskarno, da bi tiskal in izdajal knjige za srbski narod. Sedaj čez sto let zborujejo tu že slovaški časnarkarji, ki hočejo uresničiti Obradovičeve ideje in razširiti slovaško kulturo do zadnje gorske kočice. Po govoru so časnarkarji zapeeli »Hej Slovani«, nakar so skupno odšli po mestnih ulicah, kjer jih je belgrajsko občinstvo navdušeno pozdravljalo.

Samomor 13letne deklice. — V Trstu je bila 13letna Ilda Gagliardo s samomorilnim namenom jesitovo kisline ter umrla. Krožile so radi te smrti razne vesti, ki pa so se izkazale za neresnične; tudi sama je podala pred smrtjo krive izjave. Kaj pa je privedlo deklico do samomora, to je še vedno uganka.

Iz višine 500 m je padel ruski aviatik Samojlov. Aparat je razbit, aviatik pa le malo poškodovan.

Potres je bil na Ogrskem. Čutili so ga v raznih krajih, zlasti pa v Kečkemetu, kjer je napravil škode 10 milijonov. Mnogo ljudi je zgubilo življenje.

Blaznik v aeroplanu. — Iz Bukarešta poročajo, da se je spustil v zrak aviatik Tardescu ter vzel s seboj zdravnika z imenom Belle. Ko je bil nekoli 500 m visoko, je zblaznel zdravnik, »ničal« ter hotel skočiti iz zrakoplova. Le s težavo ga je miril Tardescu ter se spustil počasi na zemljo, kjer so vzeli hitro besnečega Belleta iz aeroplana. Tardescu nekaj časa od strahu ni mogel govoriti.

Parnik Santa Rosa se je razbil ob Kalifornskih otokih. Utonilo je 275 ljudi.

V Stokholmu so odpustili z dela 40.000 zidarjev.

katera skrbi za zdravo kožo in hoče iznebiti se pog ter ohraniti nežno in mehko kožo ter belo polt, se umiva le z

Dama, čistim mlečnim milom (znamka konjček tvrde Bergmann & drug Teschen na Elb). Komad po 80 vin. se dobi v vseh lekarnah, mirodlinicah, in prodajalnah parfumov.

Književnost.

Rim. — Češko napisal J. S. Machar, po šteti izdaji prevel V. M. Zalar. Machar spada med najboljše zastopnike moderne češke literature. Je čisto sin sedanosti, obnemem pa poln upanja na veliko, boljše bodočnost človeštva. Machar je osebnost strastnega notranjega življenja, ki nam vé o vsaki stvari, in če je že pisalo o nji še toliko ljudi, povedati vedno kaj novega, svojega. Tako tudi o Rimu. Vse, kar nam pripoveduje o tem edinem mestu, je prešinjeno od močne in zavedne subjektivnosti. Velik in ljubezni, velik v sovraštvu. Z udano, takorekoč slepo ljubeznijo se oklepa Antike in poganskega Rima, kot njenega reprezentanta, brezobzirno, poln srda pa govori o srednjeveškem, krščanskem Rimu. Knjiga je pisana s tako pesniško silo in takim tehničnim mojstrstvom, da ji je težko najti para v svetovni literaturi. Macharjev Rim mora zapustiti globok vtik v vsakem čitatelju, pa najsi se z nazori pisateljimi strinja ali ne.

Ta knjiga je izšla v založbi L. Schwentnerja v Ljubljani. Cena broš. K 3, elegantno vezani K 4; po pošti 20 v več. Dobiva se tudi v knjigarni v Trgovskem Domu.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgetve in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

V najem se odda ali pa prodaja

dobrodocho vodno žago v Vrtovinu. — Pojasnila daje g. Jos. Živice, veleposrednik v Skopem.

Odda se v sredini mesta 1 ali 2 lepi na novo opremljeni sobi s prostim vvhodom. Naslov pové naše upravništvo.

St. 170.

Razglas dražbe.

Zaradi oddaje VI. sekcije II. oddelka cestne zgradbe Grgar-Zabrdo-Banjšice-Avče, med km 0'000 in 3170, katéra dela so skupaj preudarjena z 60.357 K 25 vin., se bo vršila 1. avgusta 1911 ob 10. uri predpoldne pri c. kr. trasirni ekspozituri v Gorici (Via Teatro št. 18) javna dražba s pisnimi ponudbami.

Zapečatené ponudbe, previdene s kolekom 1 K, katerim je priloženo tudi potrdilo deželne blagajne v Gorici o položnji vadija 3200 K se ima vložiti najpozneje dan pred dražbo, to je 31. julija t. l. do 12. ure opoldne pri c. kr. trasirni ekspozituri v Gorici.

Vadij se mora vložiti v gotovini ali v vrednostnih papirjih ali v vinkuliranih posojilničnih knjižicah.

Na zavitek vsake ponudbe in sicer na zgornjem robu naj se piše: ponudba za VI. sekcijo II. oddelk cestne zgradbe Grgar-Zabrdo-Banjšice-Avče.

Tehnični operat se splošnimi in posebnimi pogoji je razpoložen v gori omenjenem uradu v uradnih urah.

Namestništvo ni navezano sprejeti najnižje ponudbe, temveč si pridržuje pravico volitve med oferenti. Zaradi tega se bo pridržalo položene vadije dokler ne bode namestništvo odločilo o dotični dražbeni obravnavi.

Cestni odbor za kanalski okraj.

V Kanalu, dne 4. julija 1911.

Načelnik:
M. ZEGA.

Božidar Božič,

pek in sladčičar

— Sv. Lucija ob Soči — sprejema naročila na vsakovrstna pečiva kakor: kolače za birmance, torte in fine sladčice za poroke in nove maše. — Prodaja različna fina vina in likerje na drobno in v originalnih steklenicah. Priporoča se sl. občinstvu za obila naročila ter zagotavlja točno postrežbo in jako nizke cene.

Sladoled.

Sladoled.

Tekoči sirni izvleček, sirni prašek, sirni podstavki, barvilo za sir in surovo maslo izborne kakovosti — razpošilja po nizki ceni:

Viljem Bayer, Kufstein — Tirolsko.

Ivan Maroni - Gorica

ulica Aristosto Mattioli

goriška tovarna mosaičnih plošč, izdelanih po beneškem sistemu in iz navadnega cementa.

Izvršuje raznovrstna olupševalna dela pri stavbah, bodisi iz cementa ali iz ponarejenega kamna. — Elegantne kopalne banje. — Cevi iz cementa v raznih širjavah.

Sprejme se kakoršnokoli delo.

Jako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami je

„ILUSTROVANI TEDNIK“

ki izhaja vsak petek, ter stane četrt letno le 1-80 K. Zahtevajte ga povsod!

Naročite ga in inserirajte v njem!

NASLOV: **Ilustrovani tednik, Ljubljana.**

BREZ

bahanja se lahko reče, da so pristani

PALMA

gumijevi

PODPETNIKI

najvažnejši del moderne higijene. Oni omogočujeta tiho in lahko hojo, varujejo mišice in odgovarjajo v vsakem obziru največjim zahtevam. Ako nosimo palma, nimamo s tem

niti vinarja

več stroškov nasprotno, s tem prihranimo. Palma podpetniki so neprekosljivi, kdor ljubi svoje zdravje

koraka z moderno higijeno.

Rojaki, izpolnite svojo narodno dolžnost: pristopajte k obrambnemu skladu družbe sv. C. in. M.!

Naznanilo preselitve.

Trgovino „pri železnem možu“ in zalogo starin se je preselilo v

Magistratno ulico.

Velika zaloga starin kakor: vsakovrstnih slik, bronastih izdelkov, pohištva, kipov, orožja od vseh stoletij, minjatur, bakrorezov, porcelana itd. itd.

Zaloga novega orožja vseh vrst toliko za lov kakor za strelišča, samokresov, avtomatičnih pištol vseh sistemom, raznovrstnih patron, šiber itd. itd.

Cene konkurenčne.

Ivan Gyra, izdelovatelj orožja in zaprišeženi izvedenec.

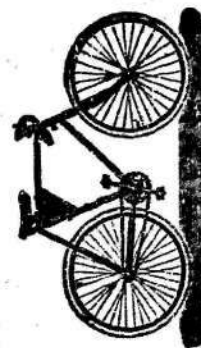
Stojte!

Kdo ne pozna tvrčke

Stojte!

Kerševani & Čuk

na Stalnem trgu (Plazza Duomo) v GORICI št. 97

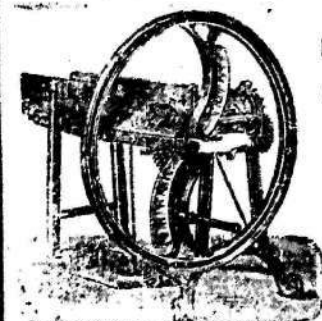
Vsakdo pozna to tvrčko, ker ima na prodaj Original Victoria šivalne stroje, ki so najboljši, najcenejši, najtrpežnejši in najlažji, ter delajo še po 10-letni uporabi brezšumno, hitro in točno. Original Victoria šivalni stroji so se priljubili vsem šiviljam, krojačem in drugim. Vsakdo naj si ogleda pred nakupom pom šivalnega stroja

„ORIGINAL VICTORIA“ šivalne stroje. Tvrčka da na razpolago učiteljico, ki poučuje brezplačno. Z Original-Victoria šivalnimi stroji se izvršuje vsakovrstno umetno vezenje (rekamiranje) itd. itd.

Ta tvrčka ima na prodaj vsakovrstno

kmetijsko orodje: slazoreznice, siškalnice, drozgalnice (stroje za mastenje grozđja, plage, brane itd. itd.)

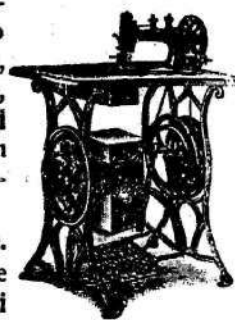
Nadalje prodaja najboljša dvokolesa bela, rdeča itd. z znamko

KERŠEVANI & ČUK, ki jih sama izdeluje. Puške, samokrese, drugo belgijsko orožje, streljivo. — Velika izbor gramofonov. Daje na obroke.

CENIKI

— se razpošiljajo zastonj. —

Za one, ki trpijo na želodcu!

Vsem onim, ki so si nakopali kako želodčno bolezen s prehlajenjem ali s preobložjenjem želodca, z zaužitjem slabih, za prebavo težkih, premrzlih ali prevročih jedi ali z nezmernim življenjem kakor: želodčni katar, krč v želodcu, bolečine v želodcu, težko prebavo ali razstizenje, se priporoča tem potom dobro domače sredstvo. Čegar blagodejni vpliv se je preiskusal že več let. In to je

Hubert Ullrich-ovo želiščno vino.

To želiščno vino je izdelano iz izvrstnih, zdravih zelšč in iz vina ter ojači in ozivi prebavne organe človeka. Zeliščno vino odstrani nerednosti pri prebavljanju in pospešuje tvoritev zdrave krvi.

S pravočasno porabo se udusijo želodčne bolezni že v kalu. Zaterej se ne sme obotavljati pri vporabi. Simptomi kakor: glavobol, kolcanje, zganje, napihnjenost, bijavanje, ki se pojavljajo pri starih želodčnih boleznih, poenjajo večkrat po par požirkih tega vina.

Zaprte in njega slabe posledice kakor kolika, utripanje, srca, slabo spanje, kakor tudi nabiranje krvi v jetrah, v slezeni in hemoroidne bolečine se odstranijo z zeliščnim vinom. Zeliščno vino odstrani neprebavljivost in vse nepotrebne stvari iz želodca in čreves s tem, da pospešuje stol.

Suho in blede obličje, pomanjkanje krvi,

slabost so po navadi posledice slabe prebave, pomanjkljive krvotvoritve in bolnega stanja jeter. Osebe, ki nimajo teka, so nervozno oslabiljene in ozlovoljene. Trpijo na glavobolu, so brez sna, hirajo in trpijo. Zeliščno vino daje oslabiljenemu življenju novo moč. Zeliščno vino povzdigne tek, pospeši prebavo in hrano, ozivlja premembo snovi, pospeši tvoritev krvi, pomiri razdražene živce in vsvari novo veselje do življenja. Mnoga priznavanja in zahvale spričujejo to.

Zeliščno vino se dobi v steklenicah po 3 in 4 K v lekarnah sledečih krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romans, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmie, Kanal, Čedad, Videm, Palma, Červinjan, Og. ej, Fiumicel, Gradež, Sezana, Vipava, Postojna, Trst, Milje itd., kakor tudi v vseh drugih manjših in večjih krajih Goriško-Gradiščanske v lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarne v Gorici zeliščno vino po originalnih cenah v vse kraje Avstro Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Moje zeliščno vino ni nobeno tajno sredstvo; njegove sestavine so: vino malaga 450.0, vinski strkijaj 100.0, glicerina 100.0, črno vino 240.0, sok jerebrike 150.0, črešnjev sok 320.0, aniž, razne rastlinske korenine itd. Te sestavine se zmešajo.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 78.
Račun pošne pravilnice št. 87.315.

Na občnem zboru dne 23. aprila 1911. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Brezplačni hišni hranilniki.

Posojila se dajejo zadrugičnikom na vknjižbo po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1910.: Zadrugičnikov 1886 z deleži v znesku 78.642 kron. — Hranilne vloge: 1.423.351.26. Posojila: 1.488.919.—. — Reserčni sklad: 92.847.44 — Vrednost hiš: 372.096.66.